

"על כל שני יהודים יש שלושה בלוגים"

אחרי הרשתות החברתיות הנישיות, מגיע תור הבלוגים. בסוף השבוע נערכה בירושלים הוועידה הבינלאומית הראשונה לבלוגרים יהודים - אחת הנישות הצפופות ברשת. בראיון מיוחד ל"גלובס" מסביר הבלוגר היהודי הפופולרי דיוויד אביטבול מה זה להיות בלוגר יהודי, איזו השפעה יש לבלוג כזה, וגם איך אפשר לעשות מזה כסף. יהדות המקלדות / נועה פרג

"אף אחד מהמתכבים לא מקבל כסף עבור כתיבה בבלוג, ואנחנו עושים זאת מתוך תשוקה לנשאל". אולם, לרבניו הבלוג כן מייצר הכנסות שמגיעות מפרסום באתר. "אם יוצא ספר או סרט העוסק בתרבות היהודית, אז הוא יקודם באתר, וחברות תשלון או אירגונים יהודיים לרדגמה, בוחרים לפרסם בבלוג שלנו שכן הם מעדיפים להגיע לקהל היעד שלנו. את כל הכסף שאנחנו מרוויחים אנחנו משקיעים בחזרה בבלוג. אנחנו אמנם לא רווחים, אבל גם לא מפסידים ומצליחים להתחיל את עצמנו". על מנת להתפרנס עובר אביטבול, בין היתר, כמעצב אתרים.

מתמודדים גם על התקופות של האקרים אנטישמים. אביטבול (מימין) והבלוגרים היהודים בוועידה (צילום: ששון טירם)

אחרי הרשתות החברתיות הנישיות, מגיע תור הבלוגים. לים באינטרנט גם לאנר בלוגים השייכים לאותה נישא. בספירת הבלוגים המשגשגת נמצאת גם קהילת הבלוגרים היהודים. ביום רביעי נפתחה בירושלים הוועידה הבינלאומית הראשונה של יהודים בלוגרים. 200 בלוגרים יהודים מובילים מספון אמריקה ומישראל, לצד 100 בלוגרים נוספים שהגיעו מאירופה וממדינות נוספות, השתתפו בוועידה, שנערכה בחסות ארגון "גפס בנפש". מטרת הכנס הייתה להעמיק את שיתוף-הפעולה בין הבלוגרים היהודים בעולם, ולנצל את העוצמה הטמונה כשהם ובמרחב הבלוגים היהודיים. בוועידה, ששודרה באינטרנט, צפו אלפי יהודים בעולם.

לרבני רני אברטון, סמנכ"ל ארגון "גפס בנפש", לבלוגים היהודיים יש השפעה מרחיקת לכת על השיח הציבורי העכשווי כמעט היהודי, והמונה היא "להציג את נושא העלייה בראש סדר היום של הבלוגרים היהודיים כדי לשתף אותם במגמה המתחזקת של עלייה לישראל מארצות המערב". לרבני הארץ נה, עד היום הצליח הארגון להעלות יותר מ-16 אלף יהודים לישראל, מתוכם של 6 שנים בלבד, ומטרתו להעלות עוד 100 אלף יהודים ב-10 השנים הבאות, כאשר הימפוזן מגיע מממשלת ישראל ומתורומת.

אמצעי העברת מסרים

הריגול של עושר מאחורי הוועידה הוא, שבלוגים הם אמצעי יעיל להעברת מסרים, ומסור מידע אמין ואתנטי להעש

ב-4 השנים שהבלוג קיים, העלה אביטבול, יחד עם צוות של 11 עורכים נוספים, יותר מ-4,000 פוסטים שייצרו מעל ל-60 אלף תגובות. בנוסף יש לו גם בלוג ברוסית ובכוונתו לתרגם את הבלוג גם לצרפתית במטרה להגדיל את קהל הקוראים שלו

איך עושים כסף מבלוגים?

פרסום מחוקד, שיתופי פעולה עם אתרים מסחריים והצעת שירותי ייעוץ בתשלום - הבלוגרים אולי לא מתעשרים מהכתיבה, אבל יש לא מעט אפשרויות לייצר הכנסות

הבלוג שלו. או אולי קשה להתעשר, אבל לייצר הכנסות מסוימת ועדכון בלוג זה אפשרי, ויכול להיות מקור הכנסה צדדי לא מבוטל. הפיתרון המוקטן ביותר הוא לשלב פרסום באתר, שמתבסס בעיקר על טרנד הפרסום המפילת, מרבית הבלוגים עוסקים בתחום עניין ספציפי, והאפשרות לשלב פרסומות הקשורות לתחום זה ופונת לקהל יעד נישא הוא מסור הכנסה לא רע. אולם, היכולת להרוויח מהבלוג תלויה מאוד גם בהיקף תנועת הגולשים שנגיע לאתר, ועל כן בלוג צריך לחשוב גם על רכיב הפצת התכנים של הבלוג אפציה מסוימת את היא באמצעות ערוצי RSS - ככל שיותר גולשים מחפשים לבלוג שלך כך האפשרות לעשות ממנו כסף גדולה יותר, או לייצר רדגים שיאפשרו לגולשים להתקין אותם

רת. עולם הרע של הקהילה היהודית שחיה בתפוצות. בראיון ל"גלובס", מסביר רייזר אביטבול, שמתחוק בלוג יהודי פופולרי וגדול בשם Jewlicious, מה זה להיות בלוגר יהודי, איזו השפעה יש לבלוג כזה, איך אפשר לעשות ממנו כסף, ואם בלוג כזה הוא יעד פופולרי להתקפות מצדם של האקרים עוינים.

אביטבול נולד בישראל, ומשפחתו היגרה לקנדה כשהיה בן 4 בלבד. במשך השנים למד אביטבול בבית-ספר יהודי, ושם על קשר הדוק עם ישראל, הן כאשר הגיע כדי ללמוד באוניברסיטה והן כאשר ביקר בחופשות הקיץ בישראל. לפני 4 שנים החליט אביטבול לחזור לארץ, ולהתגורר במחנה יהודה בירושלים, בעוד משפחתו נשארה בקנדה, ולפתח בלוג יהודי גלוי, שיועדר - לספר ליהודים בעולם, ולקוראים אחרים, מה הן ישראל ויהדות, ומה היא אופייה של התרבות היהודית.

הקשר שבין סקס ליהדות

לרבני אביטבול, "בלוגר יהודי הוא מישהו שהוא גם יהודי וגם בלוגר, אבל כזה שחשוב לו לציין את העובדה שהוא יהודי. כל הפוסטים שאנחנו מעלים קשורים ליהדות, לישראל ולתרבות היהודית, כמו מדינה, פוליטיקה ודברים מעניינים שמתרחשים בארץ. זה נראה שאני אכתוב על משהו שאינו קשור ליהדות, וכאשר דבר כזה קורה, זה לרוב מתחיל בהתנגדות שופטים ובא לא הולך להיות קשור ליהדות". במקרים כאלה התנגדות לרוב מתחילות במשפטים כפופים כמו: "איך זה קשור ליהדות בכלל."

אביטבול סבור כי הצלחה של אתר לא באה על חשבון של מישהו אחר, אם כי "ברור שאנחנו גם מתחרים על לכת שבלוגים רבים ממקרים את עצמם בנישות שמתוך קהל הקוראים היהודיים. יש בלוגים יהודיים שמתחרים על נישאים רפואיים לדוגמה, או על חילוניות מול תריות בלבד, וכל אחד מצליח למצוא לעצמו את הנישה שלו.

מה תרומתן לפתיחת בלוג יהודי

אביטבול: "האנרגיה שלנו היא לנרם ליהדות להיות יותר מעניינת ורלבנטית. אנחנו לא נוספים למסור קוראים לא יהודים, אלא לפנות ליהודים צעירים שחיים בעולם ולהראות להם שיהדות היא תרבות מעניינת, מהנה ולעיתים קרובות גם מצחיקה. אני רואה בבלוג שלי מעין תנועה שפונה לכל מי שרוצה להתחבר לתרבות היהודית". למרות קהל היעד המובחן של הבלוג, את גזיליסם קוראים גם גולשים שאינם יהודים, וברובם כאלה, כאשר הם מגיבים, הם מתחילים בציון עובדה זו.

ב-4 השנים שהבלוג קיים, העלה אביטבול, יחד עם צוות של 11 עורכים נוספים שמתמקדים במדינות שונות בעולם, מעל 4,000 פוסטים שייצרו מעל ל-60 אלף תגובות, כך שזה בלוג רי מפורלי. גזיליסם יש גם בלוג ברוסית ובכוונתו לתרגם את הבלוג גם לצרפתית כדי להגדיל את קהל הקוראים שלו.

איוז השפעה יש להתייבד בבלוג בזה? "אני חי בישראל ועבורי כל דבר שקורה פה קשור בצורה כזו או אחרת ליהדות. אבל ליהודים שנמצאים בתפוצות, היכולת שלהם ללמוד על החיות היהודית היא לא דבר של מה בכך. אנחנו מנסים להגן אותם מה זה אושר להיות יהודי, ועל החלק של ישראל בתוך זה, אבל לא באופן רדיקלי של סיפורי התנ"ך למשל. לכל המתכבים יש רעות שונות, וזה בא לידי ביטוי בבלוג, כך שלעיתים קרובות אנחנו מתגלים בינינו ויחסים על גבי הרשת, וזה חלק מהעניין: להראות את מגוון הצדדים שיש ליהדות."

האם אפשר להרוויח מבלוג נישתי בזה?

"אם יוצא ספר או סרט העוסק בתרבות היהודית אז הוא יקודם באתר, מפני שהיזמים מעוניינים להגיע לקהל היעד שלנו. כל הכסף שאנחנו מרוויחים מושקע בחזרה בבלוג. אנחנו אמנם לא רווחים אבל גם לא מפסידים"

לרבני אביטבול, קשה מאוד להעריך כמה בלוגרים יהודיים יש בעולם. הריגשה שלו היא, שעל כל שני יהודים יש 3 בלוגרים. ספירת הבלוגים מתחילים אחרים מאפיינת בתחרותיות מאוד גבוהה, אולם אביטבול טוען כי בנישת הבלוגים היהודיים יש דווקא שיתופי פעולה רבים. "אם נראה בלוג יהודי מתחרה, או בלוג חדש וטוב, אנחנו נכתוב על זה ונחלק עם הקוראים את הליקן", הוא טוען. "אנחנו חלק מקהילה של בלוגרים, וככאלה אנחנו מנסים לתמוך אחד בשני, ולא רק להתחרות זה בזה. הכנס הוא ערות לכך, ואנחנו מקיימים גם כנס שנתי של בלוגרים יהודיים, במטרה לקדם את התרבות היהודית."

אביטבול סבור כי הצלחה של אתר לא באה על חשבון של מישהו אחר, אם כי "ברור שאנחנו גם מתחרים על לכת שבלוגים רבים ממקרים את עצמם בנישות שמתוך קהל הקוראים היהודיים. יש בלוגים יהודיים שמתחרים על נישאים רפואיים לדוגמה, או על חילוניות מול תריות בלבד, וכל אחד מצליח למצוא לעצמו את הנישה שלו.

